

บทบรรณาธิการ

วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๒ ประจำเดือนพฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๖๒ วารสารที่นำเอาระบบออนไลน์รับบทความและตีพิมพ์เผยแพร่ในระบบ ThaiJo ซึ่งเป็นระบบการจัดการและตีพิมพ์วารสารวิชาการในรูปแบบวารสารออนไลน์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Journal) การเผยแพร่บทความของวารสารด้านพระพุทธศาสนาและปรัชญา เพื่อส่งเสริมการผลิตผลงานทางวิชาการและงานวิจัยด้านพระพุทธศาสนาและปรัชญาอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะทางของวารสารตามผลงานวิชาการและผลงานวิจัย ๔ กลุ่มคือ กลุ่มพระพุทธศาสนาในคัมภีร์ กลุ่มพระพุทธศาสนาแนวประยุกต์ กลุ่มพระพุทธศาสนาแนวบูรณาการ และกลุ่มงานวิชาการและวิจัยด้านปรัชญา บทความในฉบับนี้มีทั้งบทความวิชาการและบทความวิจัยที่น่าสนใจ บทความวิชาการในฉบับนี้มี ๒ บทความได้แก่บทความเรื่อง “การตีความแบบวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่าง Pity and Fear กับ หิริโอตตัปปะ” ของ ณีภูธนาถ ศรีเลิศ และคณะ และบทความของ นันทพล โรจนโกศล เรื่อง “พุทธจริยศาสตร์กับแนวความคิดที่เน้นความเป็นปัจเจกบุคคลและสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล”

บทความวิจัยในฉบับนี้เน้นผลงานวิจัยกลุ่มพระพุทธศาสนาในคัมภีร์ ได้แก่บทความวิจัยเรื่อง “คัมภีร์กัณฑ์ชาวีตรณีนิกาย : การแปลและศึกษาวิเคราะห์” ของสมควร นิยมวงศ์ ที่แปลคัมภีร์กัณฑ์ชาวีตรณีนิกายจากภาษาบาลีเป็นภาษาไทย เสนอเรื่องราวประวัติ โครงสร้าง ภาษา และคุณค่าของคัมภีร์กัณฑ์ชาวีตรณีนิกาย และได้วิเคราะห์เนื้อหาสำคัญของคัมภีร์กัณฑ์ชาวีตรณีนิกายและความสัมพันธ์กับพระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา และคัมภีร์อื่น ๓ ด้าน ทั้งในแง่ความสัมพันธ์ด้านโครงสร้างเนื้อหา ความสัมพันธ์ด้านการอธิบายเนื้อหา และความสัมพันธ์ด้านวรรณคดี

บทความวิจัยเรื่อง “รูปแบบการอธิบายพระพุทธรูปตามแนวคิดปกรณัม” งานเขียนของสุภีร์ ทุมทอง มีเนื้อหาในการนำเสนอรูปแบบการอธิบายพระพุทธรูปตามแนวคิดปกรณัมพร้อมวิเคราะห์รูปแบบการอธิบายพระพุทธรูปตามแนวคิดปกรณัม โดยเฉพาะด้าน อรรถะด้วยนัย ๕ ทำให้แยกแยะได้ชัดเจนระหว่างสังกิเลสธรรมกับโฆทานธรรม มีความชัดเจนในภาพศัพท์ธรรมและปหัตถ์ธรรม ทำให้เข้าใจทิศทางการเจริญขึ้นของโพธิปักขิยธรรมและ ทิศทางการหมดสิ้นไปของกิเลส เป็นต้น

บทความวิจัยด้านคัมภีร์อีกเรื่องคือ “คัมภีร์อโยชยนครวินาสกถา: การปริวรรตการแปล และการวิเคราะห์” เป็นผลงานการศึกษาวิจัยของพระมหาวิมล กลยาณธมโม (สมถวั) คัมภีร์อโยชยนครวินาสกถานี้ประพันธ์ขึ้นในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น เป็นคัมภีร์ที่จารลงใบลานด้วยภาษาบาลีอักษรขอม ค้นพบที่วัดราชสิทธาราม ราชวรวิหาร (วัดพลับ) บอกเล่าเรื่องประวัติความเป็นมา พัฒนาการและการล่มสลายของอาณาจักรกรุงศรีอยุธยา เป็นคัมภีร์ที่มีคุณค่าและความสำคัญทั้งด้านประวัติศาสตร์ ด้านภาษาศาสตร์ ด้านพระพุทธศาสนาและด้านวรรณคดี

บทความวิจัยด้านคัมภีร์พระพุทธศาสนาอีกเรื่องหนึ่งคือ “บทบาลีในคัมภีร์อภิมมัตถวิภาวินี ปัญจิกา อตถโยชนาตามสูตรคัมภีร์สัททวิเสส : ศึกษาเชิงวิเคราะห์” ของพระมหาโกมล กมโล และคณะ การวิจัยดังกล่าวได้พบหลักการสำคัญในการรจนาคัมภีร์โยชนา คือการนำเสนอเนื้อหา ๔ ประการ คือ (๑) วากยานุสัมพันธ์-สัมพันธ์ประโยค (๒) รูปวิเคราะห์สมาส ตัทธิธ และกิตก์ พร้อมกับการประกอบรูปศัพท์ มีกระบวนการสร้างคำโดยนำสูตรจากกลุ่มคัมภีร์สัททวิเสส มีคัมภีร์กัจจายนะ เป็นต้น รวมสูตรที่ปรากฏในปริจเฉทที่ ๑ จำนวน ๒๓๘ สูตร บรรดาสูตรเหล่านั้น วิธิสสูตร (สูตรแสดงวิธีการทำรูปศัพท์) มีจำนวนมากที่สุด คือ ๒๒๘ สูตร (๓) ความหมายของอุปสรรคและนิบาต (๔) ความสัมพันธ์ของประโยคภาษาบาลี ซึ่งบทความวิจัยด้านคัมภีร์นี้ล้วนเป็นคุณูปการต่อวงวิชาการด้านการศึกษาพระพุทธศาสนาในคัมภีร์อย่างลุ่มลึก

นอกจากนี้ ยังมีบทความวิจัยประจำฉบับที่เกี่ยวข้องด้านพระพุทธศาสนาแนวบูรณาการเช่นบทความเรื่อง “การวิเคราะห์หลักไตรสิกขาในฐานะนวัตกรรมการศึกษา” งานเขียนของพระปฏิภนโกศล (ปราโมทย์ ปโมทิตโต) บทความงานวิจัยเรื่อง “โครงการพัฒนาองค์ความรู้และกระบวนการเสริมสร้างสุขภาวะในการลดปัจจัยเสี่ยงเชิงพุทธบูรณาการ” โดยผู้เขียนทั้งกันทะเลียนและคณะ ได้นำเสนอองค์ความรู้และกระบวนการเฉพาะทางและด้านอื่นๆ ที่ชี้ให้เห็นว่า

สภาพแวดล้อมทั้งด้านครอบครัว สังคม เพื่อน วิถี-วัฒนธรรมท้องถิ่น ล้วนแต่เป็นปัจจัยเสี่ยงที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการดื่มแอลกอฮอล์และสูบบุหรี่ ในขณะเดียวกัน ทางพระพุทธศาสนา การแพทย์และสาธารณสุขและด้านอื่นๆ ได้เสนอและพยายามดำเนินการเพื่อลดปัจจัยเสี่ยงมาอย่างต่อเนื่อง สำหรับรูปแบบและกระบวนการของการตั้งจิตอธิษฐานบวชใจ นับได้ว่าเป็นนวัตกรรมบูรณาการที่มหัศจรรย์ที่ทำให้เกิดการลดปัจจัยเสี่ยงได้ โดยอาศัยความเชื่อมโยงระหว่างศรัทธาในพระพุทธศาสนากับประเพณีพิธีกรรมแล้วดึงเข้าสู่ภายในด้วยการตั้งจิตอธิษฐานบวชใจหรือการตั้งสัตย์ปฏิญาณ เป็นต้น

บทความวิจัยที่น่าสนใจอีกบทความหนึ่งคือเรื่อง “การพัฒนาารูปแบบผลิตภัณฑ์การเก็บรักษาน้ำผึ้งและเนยชั้นตามหลักพระพุทธศาสนา” ผลงานของดวงเพชร สมศรี ได้นำเสนอการพัฒนาารูปแบบผลิตภัณฑ์การเก็บรักษาน้ำผึ้งและเนยชั้นตามหลักพระพุทธศาสนา เป็นการสร้างนวัตกรรมในรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่บรรจุน้ำผึ้งในแคปซูลใสชนิดนิ่ม และผลิตภัณฑ์เนยชั้นอัดเม็ดด้วยการใช้วัสดุห่อหุ้มเป็นรูปทรงโดดเด่นทันสมัย ถูกหลักอนามัย ซึ่งมีการควบคุมตามหลักโภชนาการที่จำเป็นต่อร่างกาย เป็นการพัฒนารูปแบบการเก็บรักษาน้ำผึ้งและเนยชั้นให้มีคุณภาพ ด้วยกระบวนการผลิตทางวิทยาศาสตร์ที่สัมพันธ์กับหลักพระพุทธศาสนา

บทความวิจัยในฉบับที่น่าสนใจหลายๆเรื่องได้แก่เรื่อง “พุทธบูรณาการในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพของผู้เกษียณอายุราชการ” งานเขียนของอัจฉรวรรณ กันจันะ บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความสุขจากการวิปัสสนากรรมฐานตามแนวพุทธจิตวิทยา” งานเขียนของพุทธิธาดา เดชพิทักษ์ บทความวิจัยเรื่อง “รูปแบบการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะเบื้องต้นของผู้ให้การปรึกษาในบริบทไทยสำหรับนักศึกษาโครงการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปริญญาตรี (หลักสูตร ๕ ปี)” งานเขียนของรพีพรรณ อักษรราวดีวัฒน์ บทความวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมสุขอนามัยเชิงพุทธ : กรณีศึกษาพระสังฆาธิการในเขตปกครองกรุงเทพมหานคร” ผลงานวิจัยของพระมหาสมชาติ สุวิชาโน (บุญมี) บทความวิจัยเรื่อง “องค์ประกอบความเป็นครูในศตวรรษที่ ๒๑ บนพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพเชิงพุทธบูรณาการ” ของชนันภรณ์ อารีกุล และบทความวิจัยเรื่อง “การเผยแผ่พระพุทธศาสนาผ่านวรรณกรรมท้องถิ่น เรื่องพระเจ้าห้าพระองค์: กรณีศึกษาวัดพระยอดขุนพลเวียงกาหลงจังหวัดเชียงราย” ของชนาภรณ์ วงศ์โรจนภรณ์ และบทความวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักพุทธจิตวิทยาเพื่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของชาวกรุงเทพมหานคร” ของยุภาพร พรสมิทธิ์ ล้วนเป็นงานวิจัยสะท้อนให้เห็นถึงหลักบูรณาการและการประยุกต์ตามหลักพระพุทธศาสนาได้เป็นอย่างดี

ปิดท้ายประจำฉบับได้แก่บทวิจารณ์หนังสือเรื่อง “นันทะ-ปชาบดี” เขียนโดย
สุชีพ ปุญญานุภาพ ผลงานวิจารณ์ของวาริพร อยู่เย็น ซึ่งมองว่างานเขียนทั้ง ๒๗ ตอนนั้น
สามารถที่เรียบเรียงให้กระชับสรุปบทที่มีความเกี่ยวข้องกันไว้ด้วยกันให้เป็นตอนเดียวกันได้
เพราะมีเนื้อเรื่องที่ต่อเนื่องกัน อีกทั้งการเรียบเรียงบางตอนควรจะอยู่ในตอนที่เกี่ยวข้องและมี
เนื้อหาที่สัมพันธ์กันในบางตอน ซึ่งเป็นประเด็นที่นำไปสู่การวิจารณ์ดังกล่าว
